



IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№6

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB[®]
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

OpenAIRE

ROAD

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

BASE

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

Crossref



ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025



IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Elektron nashr. 595 sahifa.

E'lon qilishga 2025-yil 1-iyunda ruxsat etildi.

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldix'o'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.



IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayeich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher

08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 Makroiqtisodiyot
08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 Ekonometrika va statistika
08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 Marketing
08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 Menejment
08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro'yxatdan
o'tkazilgan.



MUNDARIJA

O'zbekistonda yashil iqtisodiyotni shakllantirishda xitoy va rossiya investitsiyalarining qiyosiy tahlili.....	20
Malikov Numonjon Kamalovich	
Raqamli texnologiyalarning makroiqtisodiy barqarorlikka ta'siri	26
Sherzod Rajabov, Istora Abdusalomova	
Reducing inequality through human capital development: a comparative analysis of policies in the european union and uzbekistan	30
Ilxomjonov Jaxongir Alisher o'g'li	
Hududiy raqamli infratuzilmaning xizmat ko'rsatish sektoriga ta'siri: samarqand viloyati misolida	39
Musinov Dilshod Sultanovich	
Ways to improve quality in hotels through digital technologies	44
N.A. Rakhmonova	
Проблемы и пути внедрения механизма налогового стимулирования центров инновационного роста нового узбекистана.....	48
Умаров Б. С.	
Влияние протекционистской политики на инвестиционные стратегии промышленных предприятий.....	55
Ёдгоров Сардорбек Самадович	
Fiskal siyosat tahlili: aholi bandligi; aholi daromadlari; soliqqa tortish.....	61
Isroilov Boxodir Ibragimovich, Navruzova Farog'at Abdihamid qizi	
Problems in entrepreneurial potential development: a comprehensive analysis of contemporary barriers and challenges	67
Baxtiyor Xabibullayev Abdulvoxid o'g'li	
Tijorat banklarida aholi omonatlarining jozibadorligini oshirishning metodologik asoslari va amaliy yo'nalishlari	73
Xakimov Zoxid Norbo'tayevich	
To'lov aylanmasining mohiyatini aniqlashda to'lov va to'lov oqimlarining roli.....	78
I.F.Sayfiddinov	
Moliyaviy inklyuzivlikni ta'minlovchi samarali soliq siyosati.....	83
Artikov Ne'matulla Abdusalamovich	
Youth, digital finance, and the gig economy in uzbekistan	86
Akmal Boymurodov	
Aktsiyadorlik jamiyatlari korporativ boshqaruvda qaror qabul qilishda raqamli texnologiyalardan foydalanish masalalari	91
Xabibullaeva Shirinxon Tohir qizi	
В условиях трансформации обеспечение развитие образования и нуки в сфере подготовки управленческих кадров	98
Суюнов Дилмурод Холмурадович	
Ипотечное кредитование как инструмент социальной политики в узбекистане	104
Базарова Нигора Равшановна	
Kichik biznes subyektlari tomonidan hudud aholisi bandligini ta'minlashning ijtimoiy va iqtisodiy natijalari.....	110
Ergasheva Nigora Abdigapparovna	
Kichik korxonalar istiqbolli hududlarda sanoat ishlab chiqarish holati dinamikasi.....	114
Xonto'rayev Obbosxon Kamolxon o'g'li	
Banklarning aktivlarini daromadliligini oshirish yo'llari	118
Elbusinova Umida Khamidullaevna	



Ekologik omillar o'zgarishining dehqon xo'jaliklari yalpi hosiliga ta'siri	123
Otamurodova Dildora Abdukrimovna	
O'zbekiston tijorat banklarining yashil iqtisodiyotdagi o'rni	128
Eshev Furqat A'zamovich, Ibragimova Feruza Axtamovna, Jumanazarova Malika Baxtiyorovna, Raxmatova Mohina Dilmurod qizi	
Использование интеллектуальных технологий в процессе обслуживания клиентов банка	132
Хашимова Дилёра Пахритдиновна	
Innovatsion faoliyatning moliyaviy rag'batlantirish va boshqaruv samaradorligini belgilovchi omil va jihatlari.....	138
Baxriddinov Nodirbek Zamirdinovich	
Import tovarlari bo'yicha aksiz solig'ini undirishning nazariy asoslari.....	143
Abdurasulov Murodjon Bahrom o'g'li	
Роль цифровых валют центральных банков в модернизации платёжной инфраструктуры: мировой опыт и перспективы Узбекистана	150
Срожиддинова З.Х., Тухтасинова Д.Н.	
Tijorat banklarida chakana to'lov tizimlarini nazariy asosi.....	155
Sultonov Davronjon Rustam o'g'li	
Tikuv-trikotaj korxonalarida raqobatbardoshlikni oshirishda strategik menejmentning roli	161
Mamatraimov Islom Mamanazarovich	
Ta'lim, ekologiya va raqamlashtirish sohalarida bolalar va o'smirlar turizmini integratsiyalash: xalqaro tajribalar va O'zbekiston.....	170
Islomova Dilrabo Salomovna	
Iqtisodiy masalalarni matritsalar nazariyasi asosida modellashtirish va python dasturlash tilida yechish.....	175
Tojiyev Ilhom Ibraimovich, To'rayeva Feruza Dilmurodovna, Namozova Barchinoy G'ayrat qizi, Baxronova Zuhra Otaniyoz qizi	
Pul bozori barqarorligini ta'minlashda tijorat banklarida likvidlikni boshqarish samaradorligi	188
Sattorova Nasiba G'aniyoz qizi	
The role of digitalization of healthcare in the implementation of the safe city project	192
Akbarjon Iminov	
Аутоиммунные поражения центральной нервной системы, возникающие после стрептококковой инфекции	198
Умарова Саодат Сулаймоновна, Нормакматов Бахтиёр Ботиралиевич	
Iqtisodiyotiga yo'naltirilgan investiyalar tahlili.....	204
Namozov Olim Botirovich	
Creating a favorable climate for investment in agriculture	209
U.I.Djumaniyazov, B.J.Mirzaev	
Davlat ishtirokidagi korxonalarni korporativ boshqaruvni xalqaro standartlari asosida takomillashtirish	214
F.Djalilov	
Davlat tibbiyot tashkilotlarida ish beruvchining fuqarolik javobgarligini majburiy su'g'urta qilish xarajatlarini hisobi.....	222
Kuliboyev Azamat Shonazarovich	
O'zbekistonda bank operatsion xarajatlari buxgalteriya hisobi.....	227
Qurbonova Sitara Vahobjon qizi	
O'zbekistonda kichik biznes va tadbirkorlik subyektlarini rivojlantirishning strategik yo'nalishlari.....	233
Musayev Ozodjon Shavkat o'g'li	
Пути обеспечения стабильного экономического роста в условиях перехода к зелёной экономике, совершенствования государственной экономической политики и повышения эффективности внедрения принципов цикличной экономики.....	237
Худайбергенова Адалат Негматуллаевна, Убайдуллаев Сирожиддин Жамшидович, Файзиёва Хамида	



Кудратовна, Эшбоев Миржалол Бахромович	
O'zbekiston sanoatining iqtisodiy holatini baholash	241
Mamanazarov Oybek Shomurodovich	
Maktabgacha ta'limda tayanch kompetensiyalarni shakllantirishda matematika va savod asoslarining didaktik yechimlari.....	247
Mingboyeva Guldorxon Maxmudovna	
Soliq tizimida soliq riskini baholash uslubiyoti.....	252
Nasimov Ravshanjon Azimovich	
Budjetni rejalashtirish tizimida jismoniy shaxslar daromadlari bo'yicha prognozlashni takomillashtirishning metodologik asoslari	260
Babaev Shavkat Bayramovich	
Понятие и сущность денежного потока в системе финансового управления.....	267
Машарипова Шахло Адамбаевна	
Yashil mehmonxonalarda strategik tahlil metodologiyasi	274
Rasulova Nigora Yusupovna	
Цифровая трансформация: новые возможности и современные тенденции в управлении бизнесом и инвестициями.....	279
Баратова Динора Алишеровна	
Mehmonxonalarda xizmat ko'rsatishning sifati va samaradorligini baholash.....	283
Ikromov Akbar Farxod o'g'li	
Модель внедрения open banking в Узбекистане: предложение на основе международного опыта и локальных особенностей.....	288
Камалов Шухрат Камалович, Аскарова Дилором Хожимуратовна, Баходиров Жасурбек Олёрбек ўғли, Маликов Шохрух Шокирович, Тенгелова Фарангиз Мажид кизи	
O'zbekistonda islom moliyasini joriy qilishning yo'llari	295
Ashurbayev Farrux Alisher o'g'li, Tuxsanov Eldor Dilmurod o'g'li	
AQSH tajribasiga ko'ra eksportni iqtisodiy o'sishga tasiri	299
D.E.Qarshiev	
Iqtisodiyotni tartibga solish orqali aholi farovonligini oshirishning ahamiyati	304
Berdibekov A.	
Mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirish va aholi moliyaviy savodxonligini oshirishda inklyuziv molianing ahamiyati.....	308
Latipova Shaxnoza Maxmudovna	
Problems of the financial mechanism influence for stable and inertial development of enterprises.....	313
Zaynalov Jakhongir Rasulovich, Alieva Susanna	
Tibbiyot turizmni rivojlantirish va uning salohiyatini iqtisodiy baholashning ilmiy va uslubiy asoslari	317
Vofaxojayeva Dilafruz Marufovna	
Turistik destinatsiyalar va raqamli marketing texnologiyalari orqali turizm barqarorligini transformatsiya qilish	322
Nurmuhammadxon Oppoqonov	
Kichik va o'rta biznes moliyaviy barqarorligining kambag'allikni kamaytirishdagi ahamiyati.....	327
Djamalov Xasan Numanjanovich	
Qoraqalpog'iston respublikasida turizmni rivojlantirishning tashkiliy va iqtisodiy salohiyatini baholash.....	335
Xoshimov Baxrom Baxadirovich	
O'zbekiston turizm sektorida tog' turizmining ulushi.....	343
Alimov Abduvakil Komil o'g'li	
O'zbekiston respublikasida investitsiya faoliyatini moliyaviy boshqarish va bunda xorij tajribasi.....	348
Ismailov Dilshod Anvarjonovich	



Tadbirkorlik faoliyatini samarali boshqarishda raqamli texnologiyalardan foydalanishning holati.....	354
Sattarov Xayrulla Fayzullayevich	
Tadbirkorlik faoliyatida innovatsiyalarni rivojlantirish strategiyasini tanlash va asoslash	358
Shakirova Madinaxon Gafurjdjanovna	
O'zbekistonning xalqaro valyuta-moliya tashkilotlari bilan o'zaro hamkorlik aloqalarini mustahkamlash yo'nalishlari.....	362
Gulmurodova Marjona Olimjon qizi, Turg'unova Zohida Shavkat qizi, Umida Yuldasheva	
Jismoniy shaxslarning daromadlarini soliqqa tortish tartibini takomillashtirish.....	367
Bobomurotova Manzura Panji qizi	
Aksiyadorlik jamiyatlari va qimmatli qog'ozlar bozori o'rtasidagi iqtisodiy munosabatlar	372
Berdaliyev Javohir Jahongir o'g'li	
Farg'ona viloyati mahallalarida tadbirkorlikni va hunarmadchilikni rivojlanishi holati tahlili	379
Tuxtasinov Zafarjon Odiljonovich	
Проблемы охраны окружающей среды и формирования «зеленой экономики»	389
Ёдгорова Мухайё Шухратовна, Иминова Наргиза Акрамовна	
The evolution of passenger transport in uzbekistan and its impact on economic growth.....	392
Naubetova Ziyada Niyet kizi	
Davlat tibbiyot tashkilotlarida ish beruvchining fuqarolik javobgarligini majburiy sug'urta qilish xarajatlarining hisobi.....	397
Kuliboev Azamat Shonazarovich	
Jahon sug'urta amaliyotining O'zbekiston sug'urta bozorining rivojlanishiga ta'siri	402
Kuvatova Dinara Anvarovna	
Milliy iqtisodiyotda xorijiy investitsiyalarning ahamiyati va ta'sir mexanizmlari	406
Abdullayev Zoxid Xolxo'jayevich	
Xaridorlar bilan hisob-kitoblar auditida moliyaviy tahlil usullarini qo'llash xususiyatlari.....	411
Saginbaev Sultanbek Turdibay o'g'li, Sultamuratov Qallibek	
The function and value of commercial banks in fostering capital market growth	416
Isakov Janabay Yakipbaevich	
Raqamli texnologiyalarning korxonalar risk boshqaruvidagi rolini swot tahlili orqali tadqiq etishning ahamiyati	427
Tojimatov Izzatbek Ikromali o'g'li	
Germaniyaning deutsche banki va buyuk britaniyaning barclays banki xizmatlar amaliyoti va uni o'zbekiston bank tizimi faoliyatiga qo'llash yo'llari	432
Raxmatov Temur Sotiboldiyevich	
The state and development trends of business process auditing in joint-stock companies in uzbekistan.....	439
Utegenova Sarbinaz Turdimuratovna	
Mamlaktimizda amaldagi budjetlararo munosabatlarning tartibi hisobi, hamda uning ahamiyati	444
Tuxsanov Eldor Dilmurod o'g'li, Saydullayeva Zeboxon Shukrilla qizi	
Qurilish materiallari sanoatida innovatsion klasterlarni boshqarishni takomillashtirish	462
Xaydarova E'zoza Shukurullayevna, Li Zin Bo	
Barqaror rivojlanish va yashil iqtisodiyotning mamlakatimizda so'nggi yillardagi oshib borayotgan ahamiyati	467
Bahodirova Mohigul	
Conceptual framework for boosting the financial and economic performance of investment projects in industrial enterprises.....	472
Sarriev Kahraman Ramatullaevich	
Bandlik va ayollar tadbirkorligi	477
Ibodullayeva M.S.	



Mamlakatimiz yalpi ichki mahsulotini ekonometrik prognozlash	482
A'zamov Musurmon Axmadovich, Islomov Javohir	
Eksport siyosatini tadbirkorlik faoliyati rivojlanishiga ta'siri	488
Suvonov Ibrohim Izbosarovich, Abdug'aniyev Murodjon Shavkat o'g'li	
Aholini ish bilan ta'minlashda qishloq aholisini mehnat salohiyatidan foydalanish.....	492
Noiba Qodirova Maxmud qizi	
Yashirin iqtisodiyotni kamaytirishda rasmiy bandlik va moliyaviy munosabatlarni rivojlantirish	497
Xalimbetov Farxad Bagibekovich, Reyimberdiyev Baburbek Adilbek o'g'li	
Analysis of touristic potential and capacity of ecotourism sites	501
Abdurakhmanova Akida Faizulla kizi	
Xorijiy investitsiya ishtirokidagi korxonalarni moliyalashtirishni takomillashtirish.....	509
Salohiddinov Jaloliddin	
Infratuzilma va bozor infratuzilmasi tushunchalarining nazariy tavsifi	516
G'aniyev Botir Baxtiyorovich	
O'zbekiston va xorijiy davlatlarda aksiyadorlik jamiyatlarining qimmatli qog'ozlar orqali kapital yig'ish strategiyalari	520
Dilnozaxon Muxitdinova	
Iqtisodiy inqiroz paytida korxonalarda likvidlilikni boshqarish strategiyalari	527
Abdusalomova Nodira Bakhodirovna, Jabborova Sevinch Xusanovna	
O'zbekistonda islomiy mikromoliyaviy xizmatlar orqali ish bilan bandlikni oshirish istiqbollari.....	532
Mamatkulov Humoyun Bobir-ugli	
Textile enterprises and changing market conditions: integration of demand analysis, trend forecasting and strategic assortment management	536
Ikramova Nodira Burkhon kizi	
Aksiyadorlik korxonalari boshqaruv tizimida korporativ madaniyatni takomillashtirish	540
Umarchodjaeva Muyassarhon Ganievna, Omanova Nargiza Rustam qizi	
Moliyaviy faoliyat natijalari hisobi va auditini takomillashtirish.....	548
Po'latov Xudoyberdi Uktamovich, Abduxoliqov Isomiddin Ikrom o'g'li	
Rivojlangan va rivojlanayotgan mamlakatlarda iqtisodiyotning real sektori korxonalariga kreditlar bo'yicha foiz stavkalariga ta'sir ko'rsatishda markaziy banklarning qayta moliyalash stavkalarining rolini tahlil qilish	553
Jabbarov Eliboy, Abdullayeva Charos Abdullo qizi	
O'zbekistonda qishloq xo'jalik mahsulotlarini qayta ishlashda innovatsiyalarning roli va iqtisodiy samaradorligi	558
Raximov Baxromjon Ibroximovich, Solohiddinov Nuriddin Sirojiddin o'g'li	
Sirkulyar iqtisodiyotni rivojlantirish orqali chiqindilarni boshqarish muammosini bartaraf etish yo'llari	563
Narzullayev Elmurod Shuxrat o'g'li, Hamrokulov Ulug'bek Abdurahmatovich	
Korxonani samarali boshqarishni ta'minlash strategiyalari	567
D.Mutalova	
Masofaviy ta'lim platformalarining qiyosiy tahlili va funksional xususiyatlari.....	571
Nabieva Nilufar Nabi qizi	
Raqamli iqtisodiyotning jamiyat hayotiga ta'siri.....	577
Aripova Ziyoda Xayrullayevna, Nurmuxamedova Tursunoy Usmonovna	
Transportda turistik xizmatlarni boshqarish mexanizmini takomillashtirish.....	581
Tuychiyev Anvarjon Muxtorjonovich	
Ipak yo'lining tarixiy madaniy merosi va hunarmandchiligi: dolzarb muammolar va tadqiqot istiqbollari	584
Xushnazarova Maxzuna Gulamdjanovna	



Eksport faoliyatini ragʻbatlantirishda institutsional va moliyaviy mexanizmlarning roli.....	589
Umarkulov Kodirjon Maxamadaminovich	



EKSPORT FAOLIYATINI RAG‘BATLANTIRISHDA INSTITUTSIONAL VA MOLIYAVIY MEXANIZMLARNING ROLI

Umarkulov Kodirjon Maxamadaminovich

“Moliya” kafedrası dotsenti, i.f.n., dotsent

E-mail: kodirjon_umarkulov@mail.ru

ORCID ID: 0000-0002-4048-5765

Annotatsiya: Mazkur maqolada O‘zbekistonda kichik biznes sub’yektlarining eksport salohiyatidan foydalanish darajasi, mavjud muammolar hamda ularni bartaraf etish mexanizmlari tahlil qilingan. Davlat tomonidan ko‘rsatilayotgan bojxona va soliq yengilliklari, moliyaviy qo‘llab-quvvatlov mexanizmlari, raqamli savdo platformalaridagi faollik hamda xalqaro standartlarga moslashtirish bo‘yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar samaradorligi statistik va grafik ma‘lumotlar asosida yoritilgan. Shuningdek, eksportdagi geografik diversifikatsiya, moliyalashtirish manbalari va mahsulot turlarining o‘shish tendensiyalari chuqur tahlil etilgan. Tadqiqot yakunida mavjud muammolar aniqlanib, kichik biznes eksport salohiyatini yanada samarali rivojlantirishga qaratilgan takliflar ishlab chiqilgan.

Kalit so‘zlar: kichik biznes, eksport salohiyati, eksportni moliyalashtirish, imtiyoz, xalqaro standartlar, diversifikatsiya, tashqi savdo, eksportni qo‘llab-quvvatlash jamg‘armasi, eksport bozorlari.

Abstract: This article analyzes the level of utilization of export potential by small business entities in Uzbekistan, existing challenges, and mechanisms for their resolution. The effectiveness of state-provided customs and tax incentives, financial support mechanisms, activity on digital trade platforms, and alignment with international standards is illustrated using statistical and graphical data. Furthermore, the trends in the growth of export market diversification, sources of financing, and types of products are examined in depth. The study concludes by identifying existing issues and presenting recommendations for more effective development of small business export potential.

Key words: small business, export potential, export financing, incentives, international standards, diversification, foreign trade, export support fund, export markets.

Аннотация: В статье анализируется уровень использования экспортного потенциала субъектов малого бизнеса в Узбекистане, существующие проблемы и механизмы их устранения. Эффективность предоставляемых государством таможенных и налоговых льгот, финансовых мер поддержки, активности на цифровых торговых платформах и адаптации к международным стандартам отражена с использованием статистических и графических данных. Кроме того, подробно рассмотрены тенденции роста географической диверсификации экспорта, источников финансирования и видов продукции. В завершение исследования определены актуальные проблемы и предложены рекомендации по эффективному развитию экспортного потенциала малого бизнеса.

Ключевые слова: малый бизнес, экспортный потенциал, экспортное финансирование, льготы, международные стандарты, диверсификация, внешняя торговля, фонд поддержки экспорта, экспортные рынки.

KIRISH

So‘nggi yillarda O‘zbekistonda kichik biznes va xususiy tadbirkorlik sub’yektlarining eksport faoliyatidagi ulushi sezilarli darajada oshdi. Ushbu jarayon mamlakat iqtisodiyotining diversifikatsiyalashuvi, xalqaro bozorlarga chiqish va barqaror rivojlanishga yo‘naltirilgan siyosatning ajralmas tarkibiy qismi sifatida namoyon bo‘lmoqda.

Ayniqsa, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 18-avgustdagi PF-6042-sonli “Respublikada eksport va investitsiya salohiyatini yanada rivojlantirishga oid qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi Farmoni, 2020-yil 21-oktabrdagi PF-6091-sonli va 2021-yil 13-iyuldagi PQ-5184-sonli qarorlar orqali kichik biznes sub’yektlarini eksportga yo‘naltirish va ularni qo‘llab-quvvatlash bo‘yicha kompleks choralar belgilab berilgan.



Kichik biznes eksportini rag'batlantirishda davlat tomonidan taqdim etilayotgan imtiyozlar, moliyaviy qo'llab-quvvatlash mexanizmlari hamda raqamli infratuzilmalarning joriy etilishi muhim ahamiyat kasb etmoqda.

Bundan tashqari, 2018-yil 29-noyabrdagi PF-5587-sonli Farmonda mahalliy ishlab chiqaruvchilarning eksport salohiyatini oshirish hamda ularning mahsulotlarini xalqaro bozorlarga olib chiqishda davlat ishtirokini kuchaytirish belgilab qo'yilgan.

Shu bilan birga, eksport salohiyatidan to'liq foydalanish uchun mavjud to'siqlarni aniqlash va ularni bartaraf etish bugungi kunda dolzarb masalalardan biriga aylangan.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Eksport faoliyatini rag'batlantirishda institutsional va moliyaviy mexanizmlar muhim omillar sifatida ko'riladi. Ilmiy adabiyotlarda bu mexanizmlar eksport muhitini shakllantirish, kichik va o'rta biznesning tashqi bozorlarga chiqishini qo'llab-quvvatlashda hal qiluvchi omil sifatida baholanadi. Xalqaro adabiyotlarga ko'ra, eksportni rag'batlantirish institutlari (Export Promotion Agencies — EPAs) mamlakat eksport salohiyatini oshirishda muhim vosita hisoblanadi (Lederman et al., 2010). Ushbu institutlar korxonalarga informatsion yordam ko'rsatish, tashqi savdo ko'rgazmalarida ishtirokni moliyalashtirish, bozor tahlillarini yetkazish kabi xizmatlar orqali eksport faoliyatini qo'llab-quvvatlaydi. Melitz (2003) o'zining "firm-level heterogeneity" modeli orqali, moliyaviy qo'llab-quvvatlashga ega bo'lgan firmalar xalqaro bozorlarda muvaffaqiyatli faoliyat yuritishini asoslab berdi. Eksport kreditlari, sug'urtalash, subsidiyalar va grantlar kichik korxonalarning tashqi savdoga chiqishidagi asosiy moliyaviy turtki hisoblanadi. O'zbekistonda ham eksportni qo'llab-quvvatlash bo'yicha muhim institutsional tuzilmalar shakllangan. Xususan, "Eksportni qo'llab-quvvatlash jamg'armasi" (2020) faoliyati, tijorat banklari tomonidan eksport oldi moliyalashtirish xizmatlarining kengaytirilishi, bojxona va soliq imtiyozlarining joriy qilinishi muhim natijalar bermoqda (Raximov B.I., 2022). Raximova N. va Karimov A. (2021) o'z tadqiqotlarida kichik biznes uchun eksport jarayonida davlatning institut sifatida ishtiroki, mahsulotlarni sertifikatlash, logistika infratuzilmasi va xalqaro ko'rgazmalarda ishtirokni moliyalashtirish samaradorligini ko'rsatib o'tgan. Shuningdek, World Bank (2020) va OECD (2022) hisobotlarida eksportni rag'batlantirish siyosatlarining muvofiqlashtirilganligi, ularning mikro, kichik va o'rta biznes (KKOB) uchun alohida yondashuv asosida qo'llanilishi zarurligi ta'kidlangan. Umuman olganda, adabiyotlarda eksportni rag'batlantirishda davlatning aktiv roli, eksport kredit agentliklari (ECA), grantlar, qo'llab-quvvatlash jamg'armalari va onlayn savdo platformalari orqali ko'rsatiladigan xizmatlar yuqori baholanadi. O'zbekiston tajribasida esa bunday mexanizmlarning institutsional asosda integratsiyalashuvi va moliyaviy barqarorligi hal qiluvchi omillardan biri sifatida ko'rilmogda.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqotda O'zbekiston Respublikasi Savdo-sanoat palatasi hamda boshqa ochiq manbalardan olingan statistik ma'lumotlar tahlil qilindi. Tahlil jarayonida taqqoslash, trend, nisbat va o'sish sur'atlarini hisoblash metodlaridan foydalanildi. Jadvallar asosida tarmoqlar, geografik yo'nalishlar, moliyalashtirish manbalari va eksport faoliyatining samaradorlik ko'rsatkichlari chuqur o'rganildi.

Tahlil natijalari O'zbekiston Respublikasi Prezidentining eksportga oid hujjatlari, jumladan, 2021-yil 14-yanvardagi PQ-4949-sonli hamda 2024-yil 14-martdagi PQ-126-sonli qarorlarida belgilangan ustuvor vazifalar bilan uzviy bog'liq holda baholandi.

Mazkur me'yoriy hujjatlar tadqiqotning metodologik asoslarini shakllantirishda muhim manba sifatida xizmat qildi. Xususan, eksport faoliyatini moliyaviy qo'llab-quvvatlash, mahsulotlarni sertifikatlashtirish va logistika xizmatlarini rivojlantirish bilan bog'liq ko'rsatkichlar belgilangan normativ hujjatlar asosida solishtirib tahlil qilindi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Davlat tomonidan taqdim etilayotgan imtiyozlar, jumladan, bojxona va soliq yengilliklari, "yashil yo'lak" tizimi orqali tezlashtirilgan bojxona rasmiylashtiruv, shuningdek, "Eksportni qo'llab-quvvatlash



jamg'armasi" va bank tizimi tomonidan ko'rsatilayotgan moliyaviy qo'llab-quvvatlash mexanizmlari kichik biznes uchun muhim yordam manbai hisoblanadi. Ushbu mexanizmlar orqali eksport oldi moliyalashtirish, mahsulotlarni sertifikatlashtirish va brendlash xarajatlari qisman qoplanadi. Bu esa kichik korxonalarni xalqaro standartlarga moslashishga rag'batlantiradi.

Shuningdek, raqamli savdo platformalaridan foydalanish orqali xalqaro yarmarkalarda ishtirok etish imkoniyati kichik biznesning eksport imkoniyatlarini kengaytirmoqda. Mazkur platformalar xorijiy xaridorlar bilan bevosita aloqalarni o'rnatish va mahsulotlarni onlayn tarzda targ'ib qilishda samarali vosita bo'lib xizmat qilmoqda. Shu bilan birga, davlat tomonidan e-commerce platformalarida ro'yxatdan o'tish hamda reklama xarajatlarini qoplash uchun grantlarning ajratilishi kichik biznesni raqamli savdoga jadal kirishga undamoqda.

Eksport salohiyatidan foydalanish darajasi nuqtai nazaridan qaralganda, kichik biznes sub'yektlarining eksport hajmi va geografik qamrovi ortib bormoqda. 2020–2024-yillar davomida kichik biznes eksport hajmi 3100,9 million AQSh dollaridan 8973,3 million dollargacha o'sib, o'sish darajasi 189,4 % ni tashkil etdi. Eksportdagi ulushi esa 20,5 % dan 33,3 % gacha oshdi, bu esa kichik biznesning eksportdagi o'rni ortayotganini ko'rsatadi. Eksport amalga oshirilgan davlatlar soni 25 tadan 40 dan ortiq davlatgacha kengaydi, ya'ni kichik biznes eksportining geografik diversifikatsiyasi yaxshilandi.

Biroq, kichik biznes eksport salohiyatidan to'liq foydalanishda hali bir qator muammolar mavjud. Ularga, avvalo, moliyaviy resurslarning cheklanganligi, xalqaro standartlarga moslashishda yuzaga kelayotgan qiyinchiliklar, marketing va logistika sohalaridagi yetishmovchiliklar kiradi. Shu sababli, mavjud eksportni qo'llab-quvvatlash mexanizmlarini yanada takomillashtirish, xususan, kichik biznes sub'yektlarini xalqaro bozorlarga moslashishga ko'mak beruvchi dasturlarni kengaytirish zarur.

1-jadval ma'lumotlariga ko'ra, xalqaro standartlarga muvofiq mahsulotlar ulushi 2020-yilda 45 % bo'lgan bo'lsa, 2024-yilda 65 % ga yetgan. Ushbu o'sish 44,4 % ni tashkil etib, kichik biznes sub'yektlarining sertifikatlash va sifat tizimlarini joriy etishga bo'lgan e'tiborining ortganini ko'rsatadi. Bu holat ularning xalqaro bozorlarda raqobatbardoshligini ta'minlashga xizmat qilmoqda.

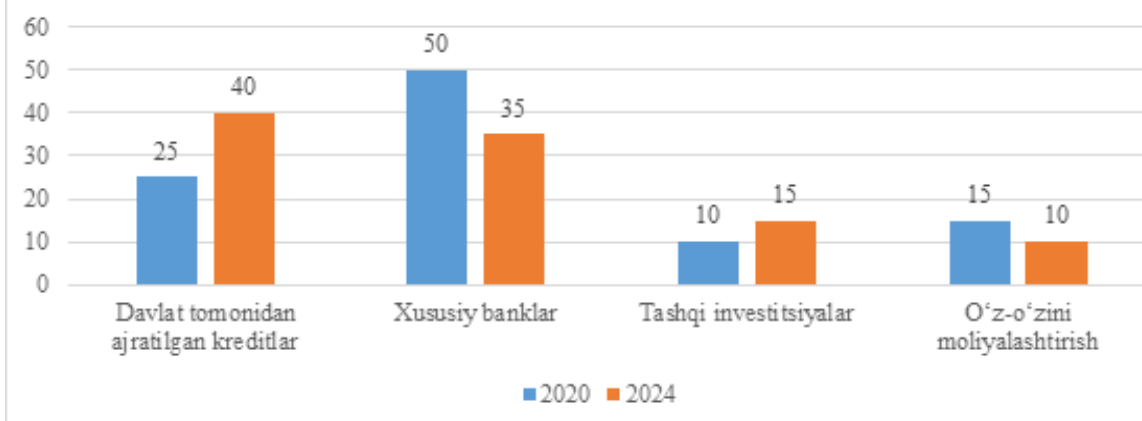
1-jadval. Kichik biznes eksport salohiyatining shakllanish ko'rsatkichlari

Ko'rsatkich	2020	2024	O'sish (%)	Izoh
Xalqaro standartlarga muvofiq mahsulotlar ulushi (%)	45	65	+44.4	Sertifikatlangan mahsulotlar ulushi
Eksport qilinadigan mahsulot turlari soni	50	85	+70	Mahsulotlar diversifikatsiyasi
Eksportga tayyor kichik biznes sub'yektlari soni	150,000	250,000	+66.7	Eksport faoliyati olib boradigan sub'yektlar

Manba: O'zbekiston Respublikasi Savdo-sanoat palatasi ma'lumotlari.

Shuningdek, eksport qilinayotgan mahsulotlar turlarining 70 % ga o'sgani mahsulotlar diversifikatsiyasi jarayonining jadallashganini ko'rsatadi. Bunday ko'rsatkichlar kichik biznes sub'yektlarining faqat bir necha turdagi mahsulotlar bilan cheklanmasdan, bozor talabiga moslashayotganidan dalolat beradi.

Jadvalda aks etgan yana bir muhim o'zgarish — eksportga tayyor kichik biznes sub'yektlari sonining ortishi bilan bog'liq. Ushbu ko'rsatkichlar kichik biznes uchun yaratilayotgan qulay muhit — moliyaviy, infratuzilmaviy va institutsional qo'llab-quvvatlov choralarining ijobiy natijasidir.

**1-diagramma. Kichik biznes sohasida eksportni moliyalashtirish manbalari va ulushi (foiz hisobida)**

1-diagramma.

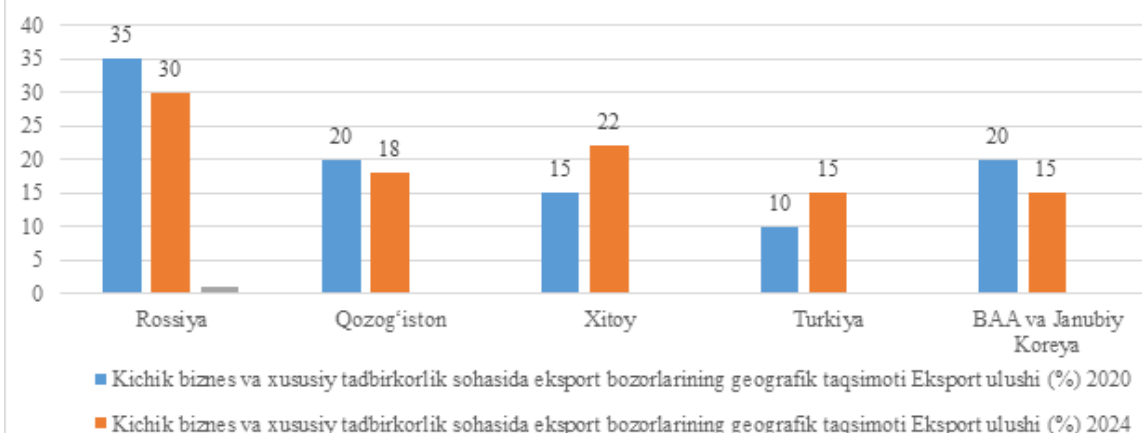
Manba: O'zbekiston Respublikasi Savdo-sanoat palatasi ma'lumotlari.

1-diagramma ma'lumotlariga ko'ra, 2024-yilda eksportni moliyalashtirishda davlatning roli sezilarli darajada kuchaygan. 2020-yildagi 25 foizlik ko'rsatkich 2024-yilda 40 foizga yetgan. Bu esa "Eksportni qo'llab-quvvatlash jamg'armasi" kabi davlat institutlari faoliyatining samaradorligini ifodalaydi.

Bunga qarama-qarshi ravishda, xususiy banklar tomonidan ajratilayotgan kreditlar ulushi 50 % dan 35 % ga kamaygan. Bu holat kichik biznes sub'yektlarining davlat tomonidan taqdim etilayotgan imtiyozli kreditlarga ustunlik berayotganini yoki tijorat banklari tomonidan qo'yilayotgan talablarning murakkabligini ko'rsatadi.

Shuningdek, tashqi investitsiyalar ulushi 5 % ga ortib, 15 % ga yetgan. Bu esa xalqaro moliyaviy institutlarning O'zbekistondagi kichik biznes eksport salohiyatiga bo'lgan qiziqishi ortib borayotganini va ularga nisbatan ishonch darajasi oshayotganini anglatadi.

2-diagramma ma'lumotlariga ko'ra, eksport bozorlarining geografik taqsimotini tahlil qilganimizda, 2024-yilda Rossiya va Qozog'iston kabi an'anaviy bozorlarning eksportdagi ulushi kamayganini ko'rish mumkin. Xususan, Rossiya ulushi 35 % dan 30 % ga, Qozog'iston ulushi esa 20 % dan 18 % ga pasaygan. Ushbu ko'rsatkichlar kichik biznes eksport geografiyasining qayta shakllanayotganidan darak beradi.

2-diagramma. Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik sohasida eksport bozorlarining geografik taqsimoti

2-diagramma.

Manba: O'zbekiston Respublikasi Savdo-sanoat palatasi ma'lumotlari.



Bunga qarama-qarshi ravishda, Xitoy va Turkiya yo'nalishlarida eksport ulushi sezilarli darajada oshgan. Xususan, Xitoy bo'yicha 46,7 % va Turkiya bo'yicha 50 % lik o'sish kichik biznesning yangi bozorlar sari faol ekspansiyasini ifodalaydi. Ushbu holat mahsulotlar diversifikatsiyasi hamda eksportni moliyalashtirish mexanizmlarining natijasi sifatida talqin etilishi mumkin.

Biroq, Birlashgan Arab Amirliklari (BAA) va Janubiy Koreya bozorlarida eksport ulushining 25 % ga kamaygani, mazkur yo'nalishlarda raqobatning kuchaygani yoki logistika bilan bog'liq muammolar mavjudligidan dalolat beradi. Bu esa eksport geografiyasini diversifikatsiyalash jarayonini ehtiyotkorlik bilan boshqarishni zarur etadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

O'zbekiston iqtisodiyotida eksport faoliyatini rivojlantirishda institutsional va moliyaviy mexanizmlar muhim strategik vosita sifatida namoyon bo'lmoqda. Tahlillar shuni ko'rsatadiki, davlat tomonidan shakllantirilgan institutlar — "Eksportni qo'llab-quvvatlash jamg'armasi", eksport kreditlarini kafolatlash tizimi, bojxona va soliq imtiyozlari, shuningdek, xalqaro ko'rgazmalarga ko'mak dasturlari kichik biznes eksport salohiyatini oshirishda samarali ishlamoqda.

Moliyaviy qo'llab-quvvatlov mexanizmlarining mavjudligi, xususan, eksport oldi moliyalashtirish, mahsulotlarni sertifikatlash va brendlash xarajatlarini qoplash imkoniyati kichik va o'rta biznes sub'yektlarining tashqi bozorlarga chiqishini sezilarli darajada osonlashtirmoqda. Shuningdek, xalqaro donorlar va xorijiy moliyaviy institutlarning ishtiroki kuchayib borayotgani O'zbekiston eksport infratuzilmasining barqaror rivojlanayotganidan dalolat beradi.

Biroq, hali ham marketing, logistika, xalqaro sifat talablariga moslashuv, hamda raqamli eksport xizmatlaridan foydalanish bo'yicha muammolar saqlanib qolmoqda. Bundan tashqari, tijorat banklari tomonidan qo'yilayotgan yuqori talablar kichik biznes uchun eksport kreditlariga to'liq kirishni cheklab qo'ymoqda.

Eksportni qo'llab-quvvatlash jamg'armasi faoliyatini kengaytirish va uning xizmatlaridan foydalanish imkoniyatlarini kichik biznes uchun soddalashtirish maqsadga muvofiq.

Tijorat banklari bilan davlat institutlari o'rtasida koordinatsiyani kuchaytirish, kichik biznes uchun eksport kreditlarining kafolatlash mexanizmlarini soddalashtirish lozim. Eksportga tayyor korxonalar reyestrini shakllantirish, ularga texnik yordam ko'rsatish va xalqaro standartlar bo'yicha treninglar o'tkazish amaliyotini joriy etish zarur.

Raqamli savdo platformalari orqali eksport qilishni rag'batlantirish maqsadida e-commerce grantlarini kengaytirish va elektron sertifikatlash tizimini takomillashtirish kerak.

Mahalliy mahsulotlarni xalqaro sifat standartlariga moslashtirish uchun subsidiya dasturlarini joriy etish, ayniqsa ISO, HACCP, Halol va boshqa talablar bo'yicha konsalting xizmatlarini moliyalashtirish muhim.

Eksport logistikasini rivojlantirish uchun logistika markazlari va eksport yo'nalishlarida infratuzilma loyihalarini qo'llab-quvvatlash zarur.

Marketing xizmatlari va xorijiy bozorlar haqida ma'lumotlar bilan ta'minlaydigan yagona platforma tashkil etish orqali kichik biznesning eksport qarorlarini samarali qabul qilishiga yordam berish lozim.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 18-avgustdagi PF-6042-sonli Farmoni — "Respublikada eksport va investitsiya salohiyatini yanada rivojlantirishga oid qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida". <https://lex.uz/uz/docs/-4954642>
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 21-oktabrdagi PF-6091-sonli Farmoni — "Eksport faoliyatini moliyaviy qo'llab-quvvatlashni yanada kengaytirish chora-tadbirlari to'g'risida". <https://lex.uz/uz/docs/-5060630?ONDATE=03.05.2024>
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 29-noyabrdagi PF-5587-sonli Farmoni — "Mahalliy ishlab chiqaruvchilarning eksport salohiyatini yanada rag'batlantirish chora-tadbirlari to'g'risida". <https://lex.uz/docs/-4085146?ONDATE=19.09.2024>
4. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 14-martdagi PQ-126-sonli Qarori — "Tashqi savdo va hududiy sanoatni rivojlantirishda tadbirkorlar birlashmalarining rolini yanada oshirish chora-tadbirlari to'g'risida". <https://lex.uz/uz/docs/-6838934>
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 14-yanvardagi PQ-4949-sonli Qarori — "2021-yilda O'zbekiston Respublikasining eksport salohiyatini amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risida". <https://lex.uz/docs/-5219216>



6. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 13-iyuldagi PQ-5184-sonli Qarori — "Eksport faoliyatini moliyaviy qo'llab-quvvatlashni yanada kuchaytirish to'g'risida". <https://lex.uz/acts/-5060630?ONDATE=03.05.2024%2000>
7. Umarkulov, K. M. (2024). Yengil sanoat korxonalarini rivojlantirish va eksport imkoniyatlarini oshirish yo'llari. Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot, 1(4), 10–13.
8. O'zbekiston Respublikasi Savdo-sanoat palatasi ma'lumotlari.



IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 6

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.



Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>
